

# Johan Nielsen í Fólka-tinginum

DET TURDE VÆRE KRYSTALKLART, AT JEG EFTER AT HAVE HØRT DE FORSKELLIGE MEDLEMMER ORDNE FORHOLDENE UDE I DEN STORE VERDEN OG FORTÆLLE FOLK I ØST OG VEST, HVAD DE SKAL TRO OG GØRE, MA FØLE MIG LILLE VED AT KOMME OP HER OG TALE OM FÆRØERNE.

Jeg kommer i tanker om Mester Ole Vind, da han sagde:

»Man har for ordsprog her til lands: hvad skal en spurv i trændans og ugle mellem krager?»

Men nu er jeg valgt deroppe; jeg skal tale øernes sag, og det var derfor, jeg bad om ordet.

## VEÐURTHINDI OG SJÁLVTÝRKISRÖV

Jeg skal vedgå, at selv om jeg i den tid, der er gået, siden den nye regering blev dannet, har lært den højterede statsminister positive indstilling til Færøerne at kende, var jeg en smule spændt på, hvad statsministeren havde at sige i sin trontale om de færøske problemer. Færøerne ligger jo så langt væk, at det næsten kun er vejrbetringerne og selvstyrekravene, som kan høres herne i Syddanmark. Vi kan ikke påregne den velvilje, som Grønland har. Grønlanderne vil gerne være danske. Der er nogle af os, der er så uartige, at de vil være færinger. Det er således ikke blot manden på gaden, som ved såre lidt om det danske riges centrum, men jeg har også talt med mange brave politikere, hvis viden om Færøerne har været ringe, og hvis interesse for færøske problemer har været endnu mindre. Dette være ikke sagt for at laste nogen; det turde være en menneske lov, at det, som man ikke ved noget om, interesserer man sig ikke for.

## STORSTI FRAMBURÐUR I NORDANLONDUM

Og dog sker der i disse år på Færøerne den største udvikling, der er sket i noget tiår i noget nordisk land. Investeringsprogrammet er i øjeblikket på ca. 100 mill. kr. Det er særlig de store havgående stål-kuttere, som man lader bygge. Disse skibe er på godt 400-500 t dødsvægt og koster fra 3 mill. kr. til ca. 5 mill. kr. alt efter størrelsen. De nyeste er bygget overdækket — jeg gad for øvrigt vide, om der er noget medlem af det høje ting, som, ved, hvad det vil sige, at et skib er bygget overdækket! De er bygget sådan, at mandskabet skal kunne arbejde under dæk i al slags vejr, for de ligger jo både sommer og vinter oppe på bankerne ved New Foundland og Grønland. Nogle af disse kuttere er beregnet til sildefangst og har derfor installeret kraftblok, hvilket fordyrer skibet endnu mere. Jeg kan eksempelvis nævne, at en not til kraftblok koster mellem 300.000 kr. og 400.000 kr.

Foruden disse stål-kuttere har man også kontraheret flere hæk-trawlere. Den største, en trawler på 1.400 t, skal et værf i Bremerhaven levere til et rederi i Tórshavn. Dette fartøj bliver Skandinaviens største fiskerfartøj og kom-

mer til at koste mellem 11 mill. kr. og 12 mill. kr.

## ÚTBYGGINN Á LANDI

Hertil kommer, at vi endnu ikke har udbygget vor fiskeindustri på land. Der er visse øer som f. eks. Vågø og Sando, der ligger som u-landsområder, både hvad skibe og fabrikker angår, og vi har endnu ikke færdigbygget de veje og havne, som man i sin tid i dette høje ting havde glemt at man skulle bygge på Færøerne.

Derfor var det med stor glæde, jeg hørte statsministeren sige, at det er naturligt, at erhvervsudviklingen må indtage en central plads i alle fremtidsovervejelser, og at dette også gjaldt Færøerne. Min glæde her er så meget desto større, som jeg som socialdemokrat var bange for, at den nuværende regering ikke skulle vise Færøerne den samme interesse som de socialdemokratiske regeringer, særlig regeringerne Kampmann og Krag, som ved deres kloge Færøepolitik sammen med skiftende færøsk landsstyre har skabt den udvikling, vi har i gang i dag på Færøerne.

## SAMVINNA VIÐ NYGGJU STJÓRNINA

Lad mig derfor understrege, at det er med meget stor forventning, jeg ser hen til samarbejdet i folketinget med den højterede statsminister; selv om jeg sidder på den modsatte side, er statsministeren min minister, da han er Færøernes minister, og mine problemer bliver jeg nødt for en stor del at gå til statsministeren med — og som jeg sagde før, har jeg hidtil mærket forståelse; lad mig give statsministeren de politiske blomster: hver gang jeg har henvendt mig til statsministeren angående færøske problemer, har jeg mødt en sådan velvilje, at det kniber ganske gevaldigt for mig at betragte statsministeren på den måde og nære de følelser over for ham, som man ifølge gældende politisk etik bør nære over for en politisk modstander.

## Hveiti-rekord

Landbúnaðarmálaráðið í Washington boðar frá, at 1968 verður eitt rekordár fyrri heimin hveitiheystingini viðvíkjandi.

Samlaði akurskurðurin av hveiti er mettur til 294 milljón tons ella 6 pst. meira enn seinasta ár og 3 pst. meira enn rekordárið 1966.

Bara í Norðamerika ventast teir sær 63 millj. tons ella 5 pst. meira enn seinasta ár, men



Johan Nielsen

## VEIÐA MEST I NORDATLANTINUM

Når dette er sagt, er jeg nødt til at tilføje, at hjemmestyrelsen af 1948 ikke giver os færinger andre muligheder for at skaffe penge end at komme til Syddanmark. Vi kan ikke på egen hånd optage lån i udlandet, og de lån, vi har opnået her i landet, har vi, så vidt jeg er underrettet, betalt tilbage til rette tid. Hertil kommer, at man kan se et resultat af investeringerne på Færøerne — et resultat, som man næppe kan se magen til noget andet sted. Vi har i dag — og det er sket i løbet af 10 år — fået 57 af de forømtalte stål-kuttere og 11 store moderne trawlere. Der er nogle af de færøske skibe, som fanger mere end noget andet skib, i hvert tilfælde i det nordlige Atlanterhav. Levefoden på Færøerne nærmer sig nu levefoden i de andre nordiske lande. Derfor tror jeg, at både statsministeren og alle de andre medlemmer af det høje ting er enige med mig i, at det ikke blot ville være uklogt at standse udbygningen af det færøske erhvervsliv, men at det også ville nærme sig er forbrudelse at lade al den energi og alle de penge være spildt, som man har ofret på Færøerne — og det vil blive tilfældet, hvis man ikke fortsætter sådan, som man nu er begyndt.

## HILMAR BAUNSGAARD, FÖRSÆTISRÁÐHARRI SVARAR

Hr. Johan Nielsen vil jeg gerne takke for venlige bemærkninger og så sige, at jeg tror, jeg deler skæbne med alle hidtidige statsministre i at have en udbredt interesse i det gode samarbejde med Færøerne. Jeg er uden forbehold enig med det ærede medlem hr. Johan Nielsen i, at Færøerne erhvervsudbygning fortsat må ske gennem et samarbejde mellem Færøerne og Danmark.

í Europu ventast teir eina 5 pst. minking ella 69,5 millj. tons.

## Liberalisering

Hitt leiðandi portugisiska blaðið »Diário de Lisboa« manar til »liberalisering« í smáum.

Blaðið letur leka út, at ein linking av fjktaturinum er í væntu.

## Fra land til land

# Bulgarsk reise

Vi kom fra Tyrkia og skulle passere en grænse. Ved 16-tiden havde vi forladt Istanbul som i tidenes løp har hatt så mange navne Miklegard, Konstantinopel osv. Nå var vi kommet til Edirne siste stedet før vi dro inn i et land som etter sigende skulle være så anderledes. Nå har vi jo en viss erfaring i å passere grænser og sammenligninger med andre sa oss at dette var ikke det værste. Passkontrolløren delte ut transittkort og jeg sa at jeg ville bli noen tid i Bulgaria. Dette ble elskverdig innvilget på stedet. Noe stempel kom ikke i passet. Det hadde bare vært tyrkerne som hadde dekorert det med noen kraketer. Ellers var det blankt og u-stemplet.

Vel, tollerne spurte som de pleier etter røyk og dram, men

brev og man får fatte seg i kortet. Det neste som gjorde et selsomt inntrykk var besøket i Dimitrovs mauzeum. Han ligger i sin glasskiste akkurat som Lenin i Moskva. Lyset skinner over ham der han sover den evige søvn mens tusener av hans landsmenn og utlendinger med passerer mauzelet. Ved inngangen står to soldater på vakt, ved kisten sitter to. — All ungdommen vet hvem Georgi Dimitrov er og de to jeg er sammen med forteller om ham med glød og begeistring, men jeg har også fulgt med ham og lest om ham siden han i 1934 ble frikjent for beskyldningene om rigsdagsbrannstiftelsen sammen med Popov og Tanev. Dette mot og den tapperhet han da viste gjorde ham aktet og beundret over hele



Sofia

da jeg verken røker eller drikker sa jeg at den slags varer hadde jeg ikke. Konduktøren brakte felt fordi fire av passasjerne ikke hadde plassbilletter. Jeg ordnet opp for dem og så falt alle til ro. Jeg gjorde det klart at det var på den tyrkiske siden at det var tale om disse plassene. — De fire innvierte meg heim til seg i Sofia, Bulgarias hovedstad og dermed var oppholdet der sikret.

I grålysningen kjørte toget gjennom et fruktbart land, byene og landsbyene kjente jeg fra kartet. Der stanset toget i den kjente byen Dimitrograd, en av de største industristadene i landet med jern- og metallfabrikker, kjemiske bedrifter og andre tungindustrianlegg. Så endelig ved 10-tiden kom vi til Sofia med sin koselige lille jernbanestasjon. Det var merkelig at den ikke var større med sine 900.000 innbyggere. Senere viste det seg at byen var meget vakker. Sentrum sogar noe av det smukkeste jeg har sett. Aleksander Newski-katedralen fascinerte og den gjorde et dypt inntrykk. Nasjonalbiblioteket var viet til minne til de som hadde laget skriftspråket Cyril og Metohija to kjente biskoper. Jeg kan heldigvis lese de cyriliske bokstavene og gatenavnene var lette å ta rede på.

Dette skal jo være et reise-

verden. Han ble Kominterns mektige generalsekretær, senere fikk han vende tilbake til sitt eget fedreland Bulgaria hvor han ble statsminister og fikk leve sine siste år der.

Nei, her er så meget å se og iaktta så det får stå over til bulgarsk reise nr. II.

Fridtjof Diesen.

## Skula tit brúka bil

persónkoyring ella skúla-koyring, so snarið tlf. 3456

Alexander Dalfoss

FØROYA



BANKI

bauki FØROYA